

www.casparus.hu

+

**BOOTON HERNDON
A FEGYVERTELEN
KATONA**

részletek

lapozz tovább! →

Desmond katonatársaitól megtudta az elesett bajtárs pontos helyét.

– Légy óvatos! – figyelmeztették. – Az orvlövész, aki őt eltalálta, még ott van.

Desmond óvatosan tervezte meg az útvonalat. A hegyoldalon ereszkedett lefelé, a rizsföldet körülvevő gátfal mögött. A fal fokozatosan egyre alacsonyabb lett, de ekkor már a rizsföldön járt, ahol térdig ért a növény. Ez elegendő fedezék volt, és Desmond bevetette magát a rizstáblába. Mögötte, a hegyoldalból társai a szemközti hegyoldalt lötték, hogy lekössék az ellenséget, így fedezve őt. Miközben sárban, vízben mászott, tudta, hogy valahol ezen az elárasztott földön van egy fegyveres japán. Bármelyik pillanatban tűzvonalba kerülhet. De gondolni sem volt hajlandó erre.

A katona, akit addig még sosem látott, a lábán sebesült meg. Csontja törött, rengeteg vért veszített. Desmond lehals melléje, szorosán bekötötte a sérült lábat. Aztán elkezdte húzni a katonát a gátfal felé. Lassan haladtak.

– Hé! Valaki jöjjön segíteni! – kiáltott társainak.

Egy gyalogos katona ugrott át a gátfalon, cikkcakkban futva ért melléjük. A sebesült a nyakukba kapaszkodott, félig vitték, félig húzták. Biztonságba értek.

A hegy tetején Desmond egyik barátja, bizonyos Kelly őrmester futott utána.

– Doss, azt hittem, bármelyik pillanatban meghalhatsz. Mindent láttunk a hegytetőről. Egyenesen az orvlövész felé másztál! Úgy tízméternyi távon egyenesen a célkeresztjében voltál. A Magasságos vigyázhatott rád akkor.

Desmond érezte, hogy gyomra összeszorul; térde megremegett. Néma hálaimát mondott. Mások is odamentek hozzá és megjegyzéseket tettek szerencsés menekülésére. Többen is végignézték az egészet.

Később, miután a sebesültet a tábori kórházba vitte, elgondolkodott a rizsföldön történt csodáról. Talán az volt az oka annak, hogy a japán katona nem tüzelt, hogy nem akarta felfedni a helyzetét. Desmond azonban úgy érezte, valószínűbb, hogy egyenesen Isten avatkozott be és akadályozta meg, hogy az ellenséges katona rálőjön.

(Desmond a háború után gyakran elmesélte ezt a történetet. Bekerült az adventisták történetei közé és világszerte, Japánban is idézték. Egy ilyen alkalommal istentisztelet után jelentkezett egy japán civil és azt mondta: „Én lehettem az orvlövész. Pontosan ilyen helyzetben voltam és egy amerikai katona került a célkeresztembe. Egyenesen felém kúszott. Próbáltam meghúzni a ravaszt, de nem tudtam.”)

A 77-esek harcoltak tovább: bevették Valenciát, Libungaót, Palompont.

A nyomorúságos körülmények nem változtak. Egyetlen száraz láb sem akadt a szigeten. Desmond éppen egy járásképtelen beteget vitt be a tábori kórházba, amikor a B század egyik futárja kereste.

A futár közölte, hogy Vernon századosnak trópusi fekélye van. Miután oly sok gúnyos megjegyzést tett a vízhólyagszerűelőkre és gézgurigázókra, most neki is szanitécra volt szüksége.

– Majd én helyrehozom a lábát – szolt a zászlóalj egyik sebése. – Úgy ellátom, hogy többé nem áll lábra.

Ám Desmond már a vállára lendítette a felszerelését. Bár a vizithez át kellett vágni az orvlövészekről hemzsegő dzsungelen, s Vernon százados nem éppen szép szavakkal bocsátotta el őt, Desmondnak eszébe sem jutott, hogy megtagadja tőle az ellátást. Szanitéc volt és keresztény. Ellátja Vernon százados lábát.

A századparancsnokságon egy gondterhelt századost talált. Vernon lába vöröslött a trópusi fekélytől, arca vörös volt a bosszúságtól. Desmond tudta, mi jár a százados fejében. A rettenthetetlen vasember testi és lelki kínokban fetrengett. A szanitécekre tett sok gúnyos megjegyzés után le kellett nyelnie a békát és el kellett fogadnia a kezelést.

– Hello, Doss!

– Hello, százados!

Ennél több szó nem esett közöttük. Desmond hatékonyan és nyugodtan dolgozott, és legjobb tudása szerint ellátta a százados lábát. Különleges kenőcsöt kent és laza kötést helyezett rá. Nála nagyobb Ember is térdelt az Ő tanítványai előtt és egyszerűen megmosta a lábukat. Ezért ő, Desmond Doss szanitéc is ugyanolyan nyugalommal teljesítheti kötelességét. Amikor végzett, azt tanácsolta Vernon századosnak, hogy ne álljon a lábára és tartsa szárazon a bőrt. Rendkívül valószínűtlennek tűnt, hogy a százados betartja az utasítást. Azzal Desmond megfordult és elindult kifelé. Egykori parancsnoka mondani akart valamit, de nem jött ki hang a torkán. Desmond megértette. Nehéz egy olyan embernek, mint

Vernon százados, egy századparancsnoknak elnézést kérni egy közlegénytől, és kifejezni neki a háláját.

Nem sokkal ezután a szanitéc, aki Doss helyére került a századnál, hirtelen meghalt tüdőgyulladásban. Doss jelentkezett Tann századosnál, és kérte, helyezték vissza a B századhoz.

– Doss, magának elment az esze? – kérdezte a százados.

– Nem, uram. Csak vissza akarok kerülni a régi társaimhoz.

Tann százados felsóhajtott és intézkedett az áthelyezésről. Amikor Desmond jelentkezett Vernonnál, a parancsnok mogorván fogadta. Nem mondta, hogy örül a viszontlátásnak. Ám amikor a hivatalos formaságoknak vége volt, Vernon köhécselt egy kicsit, majd azt mondta:

– Doss, ha van valami, ami ebben a században nem jól van, mondja meg nekem és intézkedem, hogy ki legyen igazítva. Megértette?

– Igenis, uram!

Desmond pontosan tudta, hogy Vernon a maga módján így fejezte ki bocsánatkérését és azt is, hogy szívesen látja a századnál újra.

A B századhoz visszatérésre ennél rosszabb pillanat talán nem is lehetett volna. A katonák legalább annyira küzdöttek a kimerültség, mint a japánok ellen, ahogy egyik falut a másik után foglalták el. A japánok minden egyes házból kisebb erődöt alakítottak ki és kézfegyverekkel lötték az előrenyomuló amerikaiakat. Nem volt vesztenivalójuk, mert az épületeket lángszórókkal égették fel. Egyetlen japán sem adta meg magát. A lehető legtöbb amerikai akarták lelőni, mielőtt elpusztultak a tűzben.

www.casparus.hu

+

**BOOTON HERNDON
A FEGYVERTELEN
KATONA**

részletek

lapozz tovább! →

Reszketett, nem tudott aludni. Önként jelentkezett, hogy segít füstgránátokat hordani, de katonai karrierje során először lemaradt a társai mögött.

– Gyerünk, Doss, szedd össze magad! – biztatták. Még Gornto hadnagy is aggódni látszott, de neki is, a többieknek is megvoltak a maguk problémái. Veszélyes volt lemaradni a többiektől, mert a hadosztály éppen azért haladt gyorsan, hogy megtisztítsák a területet az orvlövészekről. Desmond fáradtan botladozott; rázta a hideg és a szaggató, száraz köhögés. Soha nem gondolta volna, hogy ennek más oka is van, mint az, hogy nagyon hidegek az éjszakák.

Sok emberrel furcsa dolgok történtek a folyamatos harci készültségben. A 307-esekkel töltött idő alatt Desmond sorozatosan találkozott azzal az egy katonával, akiben megtestesült mindaz a gonoszság és alávalóság, ami a hadseregben ugyanúgy jelen van, mint az élet bármely más területén. Kragernek⁴ hívták ezt az embert; a nagyvárosi nyomor-nyegyedek cinikus termékét, aki először mordult rá azon a magányos éjszakán még Fort Jacksonban, amikor cipőkkal dobálták a barakkban. Ugyanaz az ember volt, aki azzal vádolta, hogy csak lébecol a gyakorlótéren és azt mondta neki: „Ha éles bevetésre megyünk, Doss, egy ember biztosan nem jön vissza élve. Te leszel az. Én magam lőlek le.” Ő volt az ember, aki mintha senki mással nem törődött volna, csak magával és saját kényelmével, saját szükségleteivel. Ha volt a közelben whiskey, szaké, vagy a helyiek alkoholos itala, ő biztosan megtalálta.

⁴ Nem valós név.

A Leyte-i hadjárat legrosszabb szakaszában Desmond egyszer csak azt látta, hogy ez a veterán bajkeverő egyenesen feléje tart. Felkészült az elkerülhetetlen szitokáradatra. A katona azonban megvetette a lábát Desmond előtt, vérbe borult szemmel ránézett és nyers hangon, egyenesen kérte:

– Imádkozz értem, Doss.

Desmond egy pillanatig szóhoz sem jutott; aztán valahogy megtalálta a hangját.

– Miért hozzám jöttél? Nem én vagyok a tábori lelkész.

– Nála már jártam. Csak egy italt tudott adni. A lelkész nem jobb mint én. De te hiszed is a vallásodat. Kezd lejárni az időm. Imádkozz értem, Doss!

– Imádkozom – ígérte a szanitéc. – De neked is kell imádkoznod magadért.

– Nemtom hogy kő. De amikó visszamegyek az Államokba, majd templomba fogok járni.

Desmond megérintette a karját.

– Nem várhatsz addig! Egyikünknek sincs biztosítása arra, hogy hazajusson. Most kell elkezdened.

A katona a könnyeivel küszködött.

– Doss, te vagy az egyetlen ebben a kompániában, aki vallásos. Segíts nekem!

– Nagyon sok vallásos ember van itt. Figyelj! Az Úr segíthet neked abban, hogy úgy élj, amilyenek a helyes életet gondolod. Ugyanúgy segít neked is, ahogy nekem segít. El kell határoznod, hogy felkészülsz a Teremtőddel való találkozásra, mert nem tudhatod, mikor jön el a te időd.

– Igyekszem. Nagyon igyekszem – súgta a katona. – Köszönöm.

Azzal sarkon fordult és visszament az egységéhez. Desmond soha többé nem látta.

Minden hadjáratnak vége van egyszer. A 307-esek aktív részvétele a Leyte szigeti csatákban azzal ért véget, hogy Libungaónál elfoglalták a stratégiai fontosságú útkereszteződést. Ezzel vége volt Ormoc ostromának. Az amerikaiak döntő győzelmet arattak, ami lehetővé tette a Fülöp-szigetek teljes felszabadítását. Desmondot e fontos hadjáratban tanúsított bátorságáért Bronz Csillag kitüntetésre terjesztették fel.

A 77. hadosztály pihenőbe ment. Míg a többiek ettek, aludtak, a helybéliekkel tervezhettek és a Csendes-óceán kék vizében úsztak, Desmond Doss a James Dorris-szal közös sátorlap alatt maradt és aludt, aludt, csak aludt. Gyakran még arra sem volt ereje, hogy beálljon a kajasorba. Ilyenkor Dorris vitt neki valamit enni. Fokozatosan érezte, hogy visszatér belé az erő. Két lusta hét után ismét menetkész volt.

És ez nagy szerencse, mert a legnagyobb megpróbáltatás még előttük volt.

www.casparus.hu

+

**BOOTON HERNDON
A FEGYVERTELEN
KATONA**

részletek

lapozz tovább! →

Számos nagy agyagkorsó állt a barlang mélyén; Desmond belenézett az egyikbe. A halvány derengésben csontvázat látott. Úgy gondolta, ez az utolsó hely, ahová a japánok belépnének. A sírban ágyazott meg magának. Alighogy besötétedett azonban, rájött, milyen nagy hibát követett el. Egyedül van, fegyvertelen. Ha a japánok mégis behatolnak a barlangba, semmit nem tehet. Ami ennél is rosszabb: nem hagyhatja el a helyet. Ha éjszaka, kúszva elindul kifelé, a saját bajtársai lövik szét. Hosszú éjszaka volt, és mint másnap Desmond szomorúan bevallotta társainak, többet imádkozott, mint aludt.

Reggel, mielőtt a katonák továbbmentek volna következő állomáshelyükre, Vernon százados bemutatta a terepet a századnak. A táborhely egy délre néző kis hegygerincen volt. Az amerikai erők gyakorlatilag kettévágták a sziget területét és déli irányba nyomultak előre. A főbb japán erődítményrendszer és a csapatok nagy része a sziget déli részének csipkés mészkőhegyeiben volt.

A roncsokkal megszórt völgyön túl egy másik barna, sziklás hegy emelkedett, a Féldhold-hegy. Meredeken emelkedett ki a völgyből, hatalmas sziklák borították. A meredély tetején 10-15 méter magas sziklatömb állt. A Féldhold-hegy az egész szigetet uralta. A japánok onnan mérföldekre ellátak, a sziget egyik partjától a másikig minden tevékenységet, minden mozgást észlelhettek. Ezt a magaslatot ezért feltétlenül be kell venni.

– Annak a hegynek a tetején és azon túl – mutatta Vernon százados a katonáknak – az ellenség lövészbunkerekből, erődítményekből és géppuskaállásokból álló védrendszert

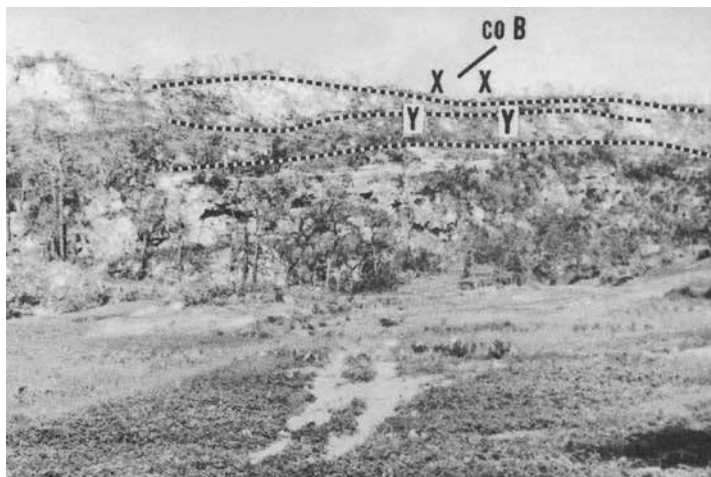
hozott létre. Két hadosztály próbálta eddig bevenni a helyet, mindkettőt miszlikre lötték. Most a mi feladatunk lett. Felmegyünk és hadállást hozunk létre a szikla alján. Onnan áttekintjük a helyzetet és eldöntjük, hogyan és merre tovább.

A katonák körülnéztek és egymás tekintetét keresték. A B század hajtott már végre veszélyes feladatokat, de ehhez hasonlót még soha. Sokan Desmondra pillantottak. Desmond igyekezett nyugodtnak és magabiztosnak tűnni. Pontosan tudta, milyen fontos a csapatmorál. A jó szanitéc nagyon fontos, élet vagy halál múlik rajta, Desmond Doss pedig folyamatosan bizonyította, hogy jó szanitéc.

Kora reggel, a sötétség leple alatt a század elfoglalta új pozícióját a szikla lábánál. Nagy sziklák halmozódtak fel ott, réseik üregeket, fedezékbarlangokat képeztek. A szikla védelmében úgy tűnt, a század biztonságban van.

Azon a délutánon Gornto hadnagy és Potts őrmester felderítést végzett a sziklán és meghatározták, hol lehet felmászni rajta. Óvatosan, folyamatosan lapulva felmáshoztak rajta és lenéztek a hegy másik oldalán. Számos vasbeton bunkert és géppuskaállást azonosítottak. Egy csapatot visszaküldtek a hadosztály-parancsnokságra kötelekért, rombolóeszközökért és lángszórókért. Másnap tervezték megtámadni a bunkereket.

Hajnalban Potts és Edgette egysége készen állt. Desmond is velük tartott. Tudta, hogy a katonák szeretnék, ha velük lenne. Félt, de a kíváncsiság is hajtotta. Még korábban zsákmányolt egy japán távcsövet; ezt most a nyakába akasztotta. Ha a meredélyről olyan pompás a kilátás, látni akarja.

A Maeda-magaslat, a Félhold-hegy,
ahogy az amerikai oldalról látszik. Az X-X vonal a támadás helyét jelöli;
az Y-Y vonal a B század területe a szikla védelmében.

Egyenként, fáradtságosan másztak fel a sziklán. Odafent hason fekve, lapos kúszásban kilazult köveket gyűjtöttek – több száz darab volt belőlük a terepen –, ezeket előreadták és valamiféle sziklafalat raktak össze pár könyöknyire a sziklaperemtől, hogy viszonylag védve legyenek. Aztán kötelet fogtak, az egyik végét nagyobb, kiálló sziklához kötötték, a másikat átvetették a sziklán az erősítésnek. A következő szakasz már kötélén mászott fel. Úgy könnyebb volt. A lehető legalacsonyabbra hajolva, hogy minél kisebb célfelület legyenek, a kis egységnek sikerült elkerülnie, hogy az ellenség akár egyetlen lövést is leadjon rájuk. Desmondnak nem akadt

munkája, előrébb moccant, hogy északra lásson. Rögton nyilvánvalóvá lett számára, miért olyan fontos ez a magaslat. Egészen az utóvédig minden amerikai katonai tevékenységet pontosan látott. Láta, hogy a tengeren hajók horgonyoznak, deszantjárművek hordják partra az ellátmányt. Az egyik deszantjármű mellett tengervízgejzír lövellt fel, ahogy egy japán aknavetőgránát becsapódott mellette. Könnyű célpont volt mindegyik.

Bummm! Az alacsony kőfal túloldaláról robbanás hangja hallatszott. Aztán még egy és még egy, ezúttal mögüünk, a szikla aljából. Desmond már hallotta ezt a hangot.

– Gránátvetők! – kiáltotta. – Gránátvetők!

Gránátvetőből a lövedékeket olyan lövészöggel lehetett kilőni, hogy szinte függőlegesen hulljon le. A kis kőfal semmilyen védelmet nem jelentett aknavető-támadás esetén. A japánok vészesen közeledtek; pár perc és odaérnek.

– Vissza! – jött a parancs. – Le a szikláról!

Vernon százados jelentést tett a zászlóaljnak a visszavonulásról és parancsot kapott, hogy másnap folytassák a támadást. Az A század is támadásba lendült a sziklafal egy magasabb pontján, balra. A zászlóalj három nagy rakományhálót küldött, olyanokat, amikkel a hajó oldalánál eresztik le a rakományt kirakodásnál. Vastagabb deszkákkal fűzték össze a három darabot úgy, hogy egyetlen nagy háló keletkezzen.

A hajnal közeledtével Gornto hadnagy magához hívta Dosst.

– Emlékszem, maga nagyon jól teljesített a hegyi kiképzésen a csomókötés-feladatoknál. Segítene nekünk a szikla tetejéhez rögzíteni a hálót?

A sziklafal Okinava szigetén azon a ponton, ahol a B század az első támadását indította, és ahol Doss leengedte a sebesülteket. A kép mindössze két nappal a Gornto parancsnoksága alatti, első támadás kezdete után készült (amit Doss imával indított). A képen a teherháló és a kötél új felhasználását, a sebesültszállítást látjuk. Desmond a szikla tetején áll. Jobbra fent, a képen nem láthatóan fa áll, annak a törzse körül csúsztatta a kötelet. A lenti szállítóládákat a kövekből kézzel épített mellvédfal tetejére tették. A ládák fölött függő-cseppkő formájú alakzatok vannak, olyanok, mint azok, amiknek fedezékében Doss egy álmos katonával együtt az éjszakát töltötte.

– Igenis, uram! – felelte Doss.

Néhány emberrel kötelet kötöttek a derekukra és megindultak a sziklán. Óvatosan, kúszva szorosán egy nagy sziklához kötötte a saját kötelét. Aztán felhúzták és biztonságosan rögzítették a hálót. Így az egész szakasz egy tömbben mozogva szinte egyszerre mászhatott fel a sziklára. Az előkészületek befejeztével Desmond és a többiek a hálón másztak le.

Gornto vezette a támadást. A fő célpont egy nagy bunker volt, többméternyire a sziklaperemtől. Ebből az erődített kilátópontból adhatták meg a célt a japánok a tüzéreknek, akik veszélyes aknavetőtűz alá vonták a megjelölt területet. Gornto a legharcedzettebb veteránokból álló csapatot állított össze. Elsőként három őrmestert választott: Potts, Edgette és O’Connell volt a kezdő csapatban. Desmond önként jelentkezett.

– Ez veszélyes lesz, Doss – figyelmeztette Gornto. – Nem kell velünk tartania.

– Úgy érzem, mennem kell, hadnagy úr – felelte Desmond. – Lehet, hogy szükség lesz rám. De hadnagy úr... mielőtt elindulunk, szeretnék egy szívességet kérni.

– Oké, Doss. Mi az?

– Uram, úgy hiszem, az ima a lehető leghatásosabb életmentő. Hiszem, hogy minden embernek imádkoznia kéne, mielőtt a lábát a kötélre teszi és felmászik a sziklára.

Desmond ezt úgy értette, hogy minden embernek meg kell adni a lehetőséget, hogy magában csendesen imádkozzon. Gornto azonban összehívta a csapatot és közölte, hogy Doss vezeti az imát. Desmond nem gondolt arra, hogy han-

gos imát mondjon, de a felkészülés hiánya számára nem volt akadály. Előlépett és azt mondta, ami eszébe jutott. Szívből jövő ima volt.

A magaslat csúcsa, hosszínzet. A képen C-vel és D-vel jelölt helyek felrobbantott japán állások. A nyíl azt az erődített állást jelöli, amit Phillips hadnagy robbantott fel. A hegy eltakarja. Az X egy facsoportot jelöl, ahol egy japán gránátvető volt. Az előtérben aknagránátok ütötte tölcsérek.

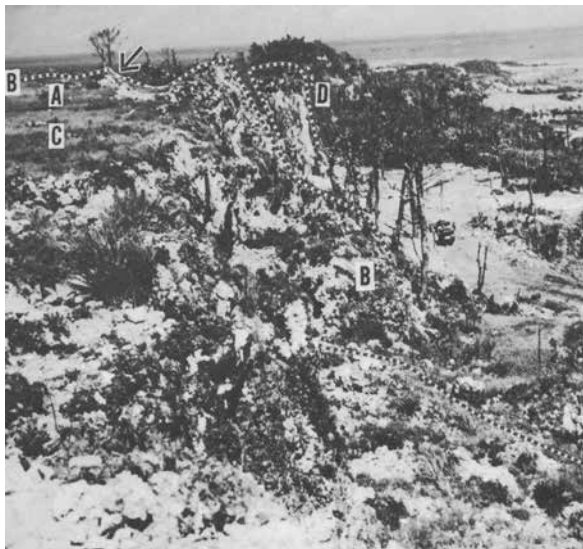
– Mennyei Atyánk – kezdte az imát Desmond –, kérünk, adj hadnagyunknak bölcsességet és érzéket, hogy helyes parancsokat adhasson nekünk, mert tőle függ az életünk. Kérünk, adj mindegyikünknek bölcsességet és érzéket, hogy tudjuk, hogyan tehesük meg mindazokat a biztonsági intézkedéseket, amik biztosítják, hogy ha ez a Te akaratod, Urunk, élve térhessünk vissza a küldetésről. Kérjük továbbá, hogy ha van közöttünk olyan, aki nem készült fel a teremtőjével

való találkozásra, készülhessen fel most, ezzel az imával, mielőtt felmegyünk azon a sziklafalon. Jézus nevében kérünk, Istenünk.

A magaslat elleni hadművelet egy ideig nem kezdődött meg, mert a katonák nem mozdultak. Desmond biztosra vette, hogy mindegyikük imádkozik, azok is, akik még sosem imádkoztak. Aztán magabiztosan, szinte gondtalanul fordultak a szikla aljáig érő rakományháló felé és jelezték a nyugatra álló A századnak, hogy megkezdik a támadást. Az öngyilkos osztag tagjai, a szanitéccal szorosan a nyomukban felmáshoztak a sziklára és tétovázás nélkül indultak a hegygerincen át az ellenséges bunker felé.

Mintegy kilencszáz méternyire letről két tank összehangolt támadással lőtte a bunkert. Támadásuk azonban hatástalan volt. Most azonban Gornto magához intette Norman Black őrvezetőt a páncéltörővel. Black több lövést adott le. A robbanások rést ütöttek a bunker betonkupoláján. Oldalról két géppuskás fedezetével egy ember előrerohant és egy adag robbanóanyagot dobott a bunkerbe. Az erődítés részét képező masszív gerendák úgy égtek, mintha csak gyufaszálak lettek volna. Egy katona lángszórával rohant a bunkerhez, és teljes lánggal a tátongó lukba pörkölt.

A bunkerből nem kezdeményeztek újabb támadó műveletet. A rohamcsapat továbbment. Csak egy nagy lukat láttak; két oldala bedőlt, ráomlott mindenre, ami odabent volt.

A magaslat hosszirányban.

Jobbra az amerikai hadállások, távolban a tenger. Az A ponton kapott halálos sebet Maddox ezredes; B a szikla tetejének vonala.

A nyíl a kézzel rakott mesterséges sziklafalat jelöli a szikla tetején.

C az első bunker, amit Gornto hadnagy robbantott be. D egy sziklaorom, ami a B század területe mögött a szikla lábánál emelkedik.

A berobbantott bunkerhez telepített könnyűgéppuska fedezékében Gornto különítménye megindult a hegyoldalban. A közvetlen környéken több bunkert berobbantottak. Ekkor azonban a hegygerinc mögül a japánok kézigránátokat kezdtek dobálni az előrenyomuló amerikaiakra. A különítmény elején haladó katonák kézigránátokkal válaszoltak. Heves csata alakult ki.

Desmond igyekezett a lehető legkisebbre összehúzódni a sziklafal mögötti egyik üregben. Az elől haladóknak elfogytak a gránátjaik és kiáltottak, hogy utánpótlást kérnek. Egy láda gránát jelent meg a hegy ormán.

– Add tovább! – mondta a katona, aki felcipelte. Desmond átnézett a fal túloldalára. A következő ember távol, több-lépésnyire volt. Ha visszajön, átmászik az alacsony falon, magához veszi a gránátokat és visszamegy, oda-vissza könnyű célpont. Könnyen az életébe kerülhet a művelet és akkor az elől lévők nem kapnak gránátot. Az ő életükbe is kerülhet.

Desmond fogta a gránátokat és átadta a falon. Ez volt az első és egyetlen alkalom, hogy halálos fegyver volt a kezében.

Közben az A századnak nem sikerült elfoglalnia a kijelölt pozíciót. Az első öt embert, aki felért a sziklára, az ellenség azonnal lelötte.

A B század rohamosztaga azonban nagy területet foglalt el a meredeken. Gornto és Desmond körülnézett, vannak-e ellátásra szoruló sebesültek, vagy halottak. De nem voltak. A heves csatában a B század osztagában csak egyetlen sérülés történt. O'Connell őrmester kezét eltalálta egy repülő kődarab.

Ez egészen hihetetlen volt... mindenki hihetetlennek találta, kivéve Desmond. Hát nem imádkozott?

Vernon százados felküldte a harmadik szakaszt a meredélyre, hogy váltsák fel a támadó egységet. Desmond nem ment le velük. Érezte, hogy szükség lesz rá odafent és így is volt. Véget ért az a csodálatos időszak, amikor nagyobb csoportnak sikerült hadműveleteket végrehajtani a japán puskagolyók és gránátok záporában és egyetlen súlyos

sérülés nem keletkezett. Mintha Desmond imája egyetlen csapatra, egyetlen időszakra vonatkozott volna. Most az a csoport pihenőre ment és a biztonság ideje lejárt. Újra és újra felhangzott a „Sanitéc!” kiáltás és Desmond a hegytetőn lapulva látta el a sérülteket. Aztán a sziklapereemhez támogatta őket és segítette nekik lemászni a rakományhálón.

Eljött az éjszaka, de nem hozott békét, sem csendet. A japánok egyre erősebb ágyú- és aknavetőtűz alatt tartották az amerikaiakat. Nem sokkal éjfél után nagyobb japán csapat rohanta le a meredeken levőket; gránátokat dobáltak aztán kézitusára következett. Az amerikaiakat leszorították a meredélyről. És hirtelen japánok jelentek meg a szikla tövénél is. Sziklahasadékokból, földbe vajt lukakból szivárogtak elő. A század ekkor jött rá, hogy a lukacsos hegy járatainak az ő területükön is vannak kijáratai. Az ellenség alattuk van!

Amikor a vad éjszaka után végre kivilágosodott, Desmond Doss már tizennyolc sérült katonát látott el. Köztük volt Potts és Edgette is. Brister hadnagy gránátsokkot kapott. A tizennyolc emberből négy halott. Egyikük egy század-szárnysegéd, akit nem sokkal korábban helyeztek oda tartalékból. Azért halt meg, mert éjszaka kinyúlt a bűvölukból a kula csáért. Azonnal fejbe lőtték.

Amint hajnalodott, Vernon százados újra elindult az embereivel, hogy visszafoglalják az éjszaka elvesztett területet. Desmond ismét velük tartott. Egyik eseményt követte a másik. Egy hadnagy három emberét vezette, egy géppuskafészkét rohamoztak meg. A hadnagy éppen hátrahúzta a kezét, gránátot akart dobni. Ekkor azonban találat érte,

ami késleltette a dobást. A gránát felrobbant, leszakította a hadnagy kezét és megsebesítette a három katonát. Az egész közvetlenül Doss előtt történt. Egyik pillanatról a másikra három sebesültről kellett gondoskodnia a hegytetőn, golyózáporban.

Letérdelt közöttük. Mögüle, a feje fölött katonatársai gránátokat dobáltak a japán vonalakra. Meglátták Desmondot és továbbadták az utasítást, hogy vigyázzanak. Nem repült több gránát. A japánok kezdtek kinézni, hogy megtudják, mi okozta a szünetet.

– Ne hagyjátok most abba! – kiáltott hátra Desmond a csapatnak. – Sorjazzátok őket!

A többiek megint elkezdték dobálni a gránátokat a feje fölött, így visszatartották a japánokat, hogy Desmond el tudja látni a sérülteket. El kellett állítania a vérzést a hadnagy karsonkján és a többiek sérüléseinél is, be kellett kötöznie a három másik embert. Ketten képesek voltak mászni, Desmond egyedül küldte hátra őket. A hadnagyot galléron ragadta és lassan, egyszerre csak tenyérynyi távolságot megtéve vonszolta a sziklaperem felé. Egy gyalogos katona rohant ki és segítette a negyedik katonának fedezékbe visszajutni.

Nem sokkal később a hegyoldalban guggolt és figyelte, ahogy egy katonatársa egy japánok elfoglalta barlang bejáratát támadja. A katona több lövést adott le a barlangba, aztán fogta a robbanótöltet-csomagot és belendítette. Amint a csomag elhagyta a kezét, golyó találta el. A szeme láttára repültek ki a katona fogai.

– Fedezetek! – kiáltotta Desmond két gyalogos katonának, akik éppen kúszva araszoltak mögötte. A katonák a barlang

nyílását lőtték, Desmond pedig ezzel a fedezettel odarohant a sebesülthöz, feltépte zubbonyát, megtalálta a golyó ütötte lukat a mellkasán, amiből ömlött a vér, vastag gézpárnát nyomott rá. A katona nem volt eszméleténél, de Desmond felemelte és átvette a vállán. Egyik kezével a sebesült karját fogta, a másikkal a derekát és rohant, rohant vissza a fedezékbe, magával cipelve a sérültet. Elérték a sziklaperemet. De hiábavaló fáradozás volt. A katona akkorra már meghalt.

– Szanitéc, sanitéc! – kiáltott valaki. Desmondnak nem volt ideje gyászolni. Balra, messze a meredeken gránát esett egy géppuskaállásba. Desmond, guggolva, cikkcakkban rohant a helyszínre. Az egyik emberből nem sok maradt, de a leszakadt kéz még a gépfegyvert szorította. A másik embernek a lábszárát szakították le a repeszek. A combja már dagadni kezdett. Desmond szorosan bekötötte, aztán elkezdte húzni a lövést a sziklaperem legközelebbi pontja felé. Mély szurdok volt az útjában. Falétrát támasztottak az egyik oldalához. Desmond felhúzta a létrát és a szűk szurdok másik oldalához támasztotta. Éppen csak átérte.

Lövész nézte a jelenetet egy közeli lukból.

– Segíts! – szólt Desmond olyan hangon, ami félig könyörgés volt, félig azonban parancs. A katona a segítségére sietett. Desmond hátrafelé haladt a létrán, a sebesültet a vállánál fogva húzta. A katona követte, segített, ahogyan tudott. Régi, rozoga létra volt. Két helyen már javítani kellett. Erősen hajlott és recsegett, de Desmond csak ment és segítőtje követte. A létra kitartott, a sebesültet sikerült biztonságba juttatniuk.

www.casparus.hu

+

**BOOTON HERNDON
A FEGYVERTELEN
KATONA**

részletek

lapozz tovább! →

– Doss! Parancsot kaptunk, hogy menjünk át a hegyen, és vegyük be azt a bunkert, bármi áron. Phillips hadnagy vezeti a támadást. Tudom, hogy magának szombat van, és nem kell ilyen akciókban részt vennie, de az emberek szeretnék, ha ott lenne velük és én is.

– Ott leszek, százados – felelte Doss rögtön. A Megváltó is gyógyított szombaton, ezért ő is megethet ennyit a társaiért. – De előbb szeretném befejezni a szombaticskolai tanulmányt.

Vernon százados szólni akart, kinyitotta a száját, aztán becsukta. Egy pillanatig nézte, csak nézte a század szanitécét. Doss pamut egyenruhája sötétbarna volt és merev a rászáradt vértől; azok vértől, akiknek megmentette az életét és azokétól, akiket megpróbált megmenteni. Szeme mélyen beesett a kimerültségtől. Vernon tudta, hogy súlyosan megsérült a lába, és azt is, hogy ennek ellenére kiment a tűzvonalba, hogy mindent megtegyen egy sebesültért. Hány embert mentett meg Doss, e véres csata kezdete óta? A százados meg sem tudta számolni.

Vernon bólintott.

– Megvárjuk.

Vernon százados nem mondta el a század szanitécének, hogy ezt a különleges küldetést a 10. Hadtest adta ki; a parancsot továbbították a hadosztálynak, a hadosztálytól az ezrednek, az ezredtől a zászlóaljnak, a zászlóaljtól pedig a B századnak. Okinava szigetén a több mérföld hosszú, több hadosztályt lekötő teljes amerikai offenzívában ez az egyetlen, erős pozíció tartotta a frontot. A japánok a hegyoldalból ellenőrzésük alatt tartották a terepet a másik oldalon. Az okinavai hadművelet sikere valóban ettől a küldetéstől függött.

És Vernon százados azért késleltette a művelet megindítását, hogy egy fáradt szombattartó, fegyvertelen katona a Bibliáját olvashassa.

Desmond, nem sejtve, hogy feltartóztatja a háborút, elért az olvasmány végére. Becsukta a Bibliát, fejet hajtott és imával fejezte be. Felállt. Sérült lába csodálatos módon ismét megtartotta a súlyát.

– Ha ön készen áll, én is készen állok, százados.

Az egész 1. zászlóalj részt vett a támadásban, de a B század volt a támadóélen. A századot jól megerősítették; több mint kétszáz főre duzzasztották az okinavai támadásra. A hegyen töltött hét után azonban a támadóerő 155 főre csökkent.

Ezek az emberek nagyobb csatába mentek, mint amit legrosszabb rémálmaikban elképzelték; sokkal nagyobb csatába, mint amire a tábornokok és a felderítők, hírszerzők tervezni tudtak. Senki nem tudhatta, hogy a teljes japán stratégia erre a napra épült. Az okinavai csata előtt a japánok a szigeti csatákban már a hídfőálláson támadták az amerikaiakat. Ezúttal más stratégiát alkalmaztak. Az volt a haditervük, hogy beengedik az amerikaiakat Okinavára. Mind a hat hadosztályt. Amikor a teljes amerikai haderő a parton van, kamikaze repülőrajt indítanak, hogy elsüllyesszék az amerikai flottát és elvágják az utánpótlási vonalakat. Így a partra szállt katonák a szigeten rekednek.

A japán stratégia második része az volt, hogy elpusztítsák az amerikai erőket. A kiválasztott hely a Földhold-hegy vonala volt; ez volt az ellentámadásra legalkalmasabb hely a szigeten. Az akció ideje pedig pontosan ez a nap: május 5-e.

A stratégia első elemével kudarcot vallottak; a kamikazék csak kisebb kellemetlenséget tudtak okozni. A japán hadvezetés azonban úgy döntött, hogy a szárazföldi támadásrészt így is, mindenképpen megvalósítják.

Két nagy haderő főparancsnoksága, egymástól sokmér-földnyi távolságban ugyanazt a napot választotta a támadásra. A kontaktpont, az összecsapás helye pedig a hegy meredek volt. Miközben a japánok rejtekhelyeiken, üregekben várták a nulla órát, az amerikaiak megkezdték az előrenyomulást. Középen a 77. hadosztály volt. A támadóél csúcán a 307. Gyalogezred 1. zászlóaljának B százada, annak élén pedig Phillips hadnagy és válogatott különítménye, öt önkéntes. Feladatuk: végső támadás a hegy túloldalán levő nagy bunker ellen.

Társaik hátulról heves tűzzel fedezték a hat embert, akik átkeltek a hegy széles gerincén és mászva indultak lefelé a másik oldalon a nagy üreg felé. Mindegyik embernél egy-egy ötgallonos teli benzineskanna volt. Phillips jelére kinyitották a kannákat és bedobták a lukba. Phillips várt egy kicsit, aztán bedobott egy fehér foszforgránátot. Egy pillanatig csend volt, aztán mély morajlás hallatszott. Az egész hegy megremegett.

Phillips és emberei erősen kapaszkodtak, és csodálkozva pillantottak egymásra. Ez sokkal több volt annál, amit vártak. Mélyen alattuk nyilvánvalóan lőszerraktár robbant fel. Néhány pillanat múlva a völgy másik oldaláról, a hegyekből és repülőgépekről a műveletet figyelő tisztak furcsa jelenségre lettek figyelmesek. Több száz lukból tört elő fehér füst a hegytetőn és a hegy lejtőin, minden oldalon.

És sok ilyen üregből az amerikai oldalon is japán katonák özönlöttek elő. Rohantak, üvöltöttek, fegyvereikből folyamatosan lőttek és gránátokat dobáltak. Ez volt az ellentámadás, amire a japánok reményeiket alapozták. Desmondnak erről a műveletről az jutott eszébe, hogy ilyen az, amikor az ember bottal üt meg egy darázsfészket és figyeli, ahogy a raj kirobban. Az amerikaiak szembeszálltak velük. Vernon százados minden emberét felvitte a hegyoldalba, beásták magukat és tartották a pozíciót. Ám az előlről és hátulról is támadó ellenség létszámban és tüzerőben is túl soknak bizonyult.

Az elején még szabályos visszavonulásra emlékeztető rend volt megfigyelhető, de aztán beütött a pánik. Tisztek és altisztek rohangáltak a hegyen le-fel; üvöltöztek, próbáltak rendet teremteni a visszavonulók között. Néhány altiszt fegyvert fogott az embereire és azzal fenyegetett, hogy lelövi őket, ha menekülnek. De a pánik és hisztéria eluralkodott a hegytetőn és az egész hadosztály, vagyis ami a hadosztályból maradt, rohantak vissza, a szikla felé. Azokat, akiket ellenséges golyó vagy repesz talált el, holtan vagy sebesülten ott hagyták, ahol összeestek.

A vad rohanásban az egész zászlóaljnak egyetlen szanitéce maradt: Desmond Doss. Egyik elesett embertől a másikig rohant és megtette, amit megtehetett. Nem gondolt arra, hogy csak a sajátjait mentse; ahhoz túlságosan sok dolga volt. Nem gondolt arra sem, hogy a vele együtt a hegytetőn levő japán katonák lönek és gránátokat dobálnak. Isten addig is vigyázott rá. Miért ne vigyázna most is? Szanitécnek

képezték ki, száz és száz bevetésen edződött, biztos volt hitében, hogy amikor embertársain segít, Isten vigyáz rá. Desmond Doss nyugodtan végezte feladatát, ellátta a sebesülteket. Ő volt az egyetlen ép tudatú ember a gyilkos örületben, félelemben tombolók között a hegyoldalon.

Néhányan, akik látták, mit csinál, elszégyellték magukat, és megálltak a fejvesztett menekülésben. Voltak, akik segítettek neki a sebesültek ellátásában, elhúzták a sérültet a szikla pereméhez. Ám Desmond órákig úgy érezte, hogy a meredeken, ellenséges tűz alatt egyedül kezeli a sebesülteket, egyedül vonszolja őket a sziklaperem fedezékébe és egyedül megy vissza újabb sérülteket ellátni.

Akiknek sikerült lemászniuk a rakományhálón, odalent összeestek, lihegve feküdtek, levegőért kapkodtak, igyekeztek magukhoz térni. Senki nem tudta, hogy mennyi ideig voltak ott, aztán valaki véletlenül felnézett a sziklára. Azt látta, hogy Desmond Doss áll ott egymagában. Az utolsó ember, aki nem sebesült meg. Aztán a szikla alján fekvők azt látták, hogy a szikláról lassan hordágyhoz kötözött sebesült ereszkedik le lassan. Desmond kötözte rá a sebesültet. A kötelel átvette egy közeli fa törzsén és lassan, óvatosan eresztette lefelé. Már majdnem teljesen leért a sebesült, amikor elmozdult a sebesültet a hordágyhoz rögzítő kötél és az eszméletlen katona kis híján kiesett. Néhány ember azonban odaugrott és megtartották a hordágyat.

– Vegyétek le! – kiáltotta Doss odafentről. – Vannak még idefent! Ezt vitessétek egyenesen a tábori kórházba! Ne álljanak meg vele sehol! Nagyon rossz állapotban van.

A szikla aljánál állók lekötötték a hordágyat és levették a sebesültet. Éppen vissza akarták kötni a hordágyat a kötéltre, de Desmond lekiáltott nekik:

– Nem kell!

Látta, hogy az első ember majdnem lecsúszott és a nagy zűrzavarban valahogy eszébe jutott valami. Emlékezett, hogyan kötött dupla kötélén csomót a West-virginiai hegyi kiképzésen. Kettéhajtotta a kötelet és megkötötte azt a csomót. Az eredmény: két hurok, nem csúszó csomóval.

A hegytető tele volt eszméletüknél levő és eszméletlen sebesültekkel. Desmond azt választotta ki közülük, akinek a sérülése a legsúlyosabbnak tűnt. A katona egyik lábát az egyik hurokba, a másikat a másikba dugta, aztán átkötötte a kötelet a derekán és újra megcsomózta. Aztán a kötélnél szabad szakaszát szorosan fogva óvatosan legörgette a sebesültet a sziklaperemről és a fatörzset féknek használva lassan leeresztette a földre.

– Súlyos sérült! – kiáltott le. – Vigyétek egyenesen a tábori kórházba!

Így, mivel az egész hegytetőn ő volt az egyetlen ép testű ember, Desmond egyik sebesültet a másik után engedte le egyedül a biztonságba, hogy ellátásukról az orvosok gondoskodhassanak. Részben fedezéket nyújtott neki a hegyoldal és a sziklafal, de a folyamat során többször is egyenesen kellett állnia; ilyenkor feje és válla nem volt takarásban. Miért nem találta el japán golyó? Desmond ezt is Isten jóakarata tudta be.

Miért nem használták ki az előnyüket a japánok, akik már lekergették az amerikaiakat a hegytetőről? Csak ők

tudták. Lehet, hogy a föld alatti robbanás túl nagy kárt okozott nekik ahhoz, hogy képesek legyenek végrehajtani a tervezett ellentámadást. Az is lehet, hogy a tüzérségi és aknavetőtűz volt hatékony, amit Vernon irányított a hegytetőre.

Akárhogy is, Desmond a sziklán maradt egészen addig, amíg minden sebesültet biztonságba juttatott. Hányan voltak? Senki nem számolta. Csak az után kezdtek becslésekbe bocsátkozni, amikor az egésznek vége volt; akkor fogták fel a szemtanúk, milyen jelentős tettet láttak. Vernon százados és Gornto hadnagy felidézte, hogy összesen 155 katona vett részt a sikertelen támadásban. Gyors létszámenlőrzést tartottak; csak ötvenöten voltak a szikla tövénél. A különbség – 100 fő – megmentését Desmondnak tulajdonították.

Desmond tiltakozott.

– Nem lehetett ötvennél több. Egyszerűen lehetetlen lett volna többet bírnom.

– Akkor megosztozunk az eltérésen – javasolta Vernon százados. – A hivatalos jelentésben az fog szerepelni, hogy Doss őrzető hetvenöt embert mentett meg.

Bármilyen félelmetes és nagy áldozatot követelő volt is a japán ellentámadás, az volt a hegyen vívott utolsó csata. Miután a japánok nem tudták kihasználni helyzeti előnyüket, az amerikaiak visszamentek a hegyre és már ott is maradtak. Másnap a B századot, illetve ami a századból maradt, pihent alakulat váltotta fel. Doss visszavonult a B századdal. Velejéig fáradt volt.

Tann százados és Howell őrmester üdvözölte. Tann ránézett Desmond egyenruhájára és megborzongott. Teljesen merev volt, a rászáradt vértől barna, és legyek lepték.

– Szerzünk magának egy új egyenruhát – ígérte.

A hadseregek nem visznek magukkal olyan luxuscikkeket, mint tiszta egyenruha. A teherszállító járművek raketeiben az Okinavaihoz hasonló véres hadmozdulatoknál is csak olyan létfontosságú dolgok vannak, mint a lőszer és élelmiszer. De valahogy találtak tiszta egyenruhát a szanitécnek, aki egyetlen bevetésen hetvenöt ember életét mentette meg. Desmond elment érte a raktárba. Alaposan lesikálta magát, megborotválkozott, aztán felvette az új egyenruhát. Ha díszegyenruhát vett volna magára, akkor sem nézhetett volna ki jobban. Hívták a hadsereg fotósát, hogy készítsen felvételt a század szanitécéről új egyenruhájában.

A hadosztályparancsnok, A. D. Bruce vezérőrnagy tudomást szerzett Desmond hősiességéről és személyesen akart beszélni vele. A hadosztály elsősegélynyújtó helyére ment, hogy találkozhasson vele. Ekkor kapta Desmond az új egyenruhát.

Másnap még nagyobb ajándékot kapott. Nagy csomagot az Államokból. Az évek folyamán Desmond mindig meghallgatta a *The Voice of Prophecy* (A prófécia hangja) című adventista rádióműsort. Többször írt is nekik. A Leyte szigeti csata után hálából, hogy a Mindenható megóvta őt a véres hadműveletben, Desmond ismét írt a *The Voice of Prophecy* szerkesztőségének. Levelében azt kérte a műsort vezető id. Richards lelkésztől, hogy küldjön neki könyveket, amiket a században, katonatársai között osztogathat.

És most megérkeztek a könyvek. Desmond nagyon izgult, amikor kicsomagolta; szétoasztotta a könyveket katonatársainak. A példányszámot valahogy pontosan eltalálták. Minden-

kinek jutott egy és egy maradt. A legnagyobb könyv *A nagy küzdelem*, az adventista irodalom talán leghíresebb kötete. Desmond ezt az egész századnak adományozta, azzal, hogy a parancsnokságon tartsák és bárki kikölcsönözhesse.

Méltó befejezése volt ez a hegyoldalért vívott csatának. Szó volt róla, hogy a Leyte-i szolgálatért adományozott Bronz Csillag mellé még egy kitüntetést kap. A tisztek két Bíbor Szívre akarták felterjeszteni: egyet a visszapattanó kő által okozott sérülésért, egyet pedig a lábsérüléséért akartak adni neki. Bár sokan kaptak kisebb sérülésért is Bíbor Szívet, Desmond azt mondta, hogy a két sérülésért egy kitüntetés éppen elég lesz.

Doss új egyenruhájában, amit a véráztatta régi helyett kapott.

(Az Egyesült Államok hadseregének fotója.)

A Bronz Csillag kitüntetés és a hozzá tartozó oklevél.

Doss két ilyen kapott érdemeiért és bátorságáért. (A képet a Del E. Webb Memorial Library, Loma Linda University, California szívességéből közölhetjük.)

A Bíbor Szív kitüntetés és a hozzá tartozó oklevél.

Doss három ilyen kapott harctéri sebesülésért.

(A képet a Del E. Webb

Memorial Library, Loma

Linda University, California szívességéből közölhetjük.)

A kitüntetésnél fontosabb volt azonban a tudat, hogy képes volt gondoskodni bajtársairól, akiket szeretett és sokak nekik köszönhetik, hogy viszontláthatták családjukat.

Mozgalmas szombat volt!